

Akademický rok 2021/2022

Bakalářská práce – posudek oponenta

Jméno a příjmení studenta: Ondřej Silný

Název práce: Deníky

Slovní hodnocení:

Můj sen tři roky nazpět: Hraju piškvorky s Václavem Klausem. Podvádí. Stejně vyhrávám.

Stejně jako Ondra jsem se několik let zabýval zápisem snů a následné práci s nimi. Ačkoliv jsem materiál většinou nezpracovával uměleckou formou, je to činnost natolik zajímavá a fascinující, že mě automaticky uhranou téměř jakékoliv výstupy z této oblasti. Sám sen chápu jako manifestaci podvědomých a nevědomých procesů a jeho logickou skladbu jako symbolický popis toho nejdůležitějšího, co snící zažívá za bdělého stavu (uvědoměného i neuvědoměného) s určitým přesahem do kolektivní lidské psyché.

Musím podotknout, že v době, kdy píši tento text nemám možnost vidět videoloop jako součást instalace a proto si vytvářím představu, skrze kterou dílo chápu. Samotná krychle, nebo kvádr, ve kterém je video instalováno vidím jako symbol vědomí, racionality, bdělosti a zároveň mozkovnu snícího jedince. Z ní na mě vyletují fragmenty vizí v podobě náhodných vzpomínek na krátké úryvky snu z poslední noci vyjevující se během dne při nahodilých asociacích s lemem kabátu ženské sedící přede mnou v tramvaji, chutí převařeného čaje, tvarem ucha Václava Klause a tak podobně. To celé ve formě zhuštěné do dvouminutového loopu. Moment opakování musí být pro autora důležitý, jinak by video mohlo mít klidně několikahodinovou stopáž. To má alespoň z mé strany diváka za následek, že se ocitám uprostřed něčeho, čemu se říká fenomén falešného probuzení. Vzbudíte se ze snu, načež si uvědomíte, že se nacházíte v dalším. A dalším a dalším. Není možné se probudit. U některých snivců se tento moment může stát až patologickým a děsivým. Nejsem si jist, zdali toto bylo cílem a popravdě řečeno je mi to celkem jedno, nicméně tento moment na mě z celé práce působí nejimersivněji.

Ve své textové dokumentaci Ondra píše, že toto dílo reflektuje jeho vnímání snové estetiky. Rozporovat mu to nechci, už jen proto, že nejsem součástí generace, která vyrůstala ve světě internetu, a vůbec jsou i moje osobní zapamatované fragmenty hodně rozdílné od jeho. Zaměřuji se spíše na své osobní interakce s dalšími prvky snu, než na výjevy z krajiny a výřezy environmentu. To ale není vzhledem k osobní povaze tématu předmětem kritiky.

Nicméně například zvuk, se kterým ve střihu šikovně pracuje spolu s umístěním videa v instalaci je spíše popisem estetiky snového deníku, než snové nálady samotné. Už jen proto, že rozeznat sen od bdění je ve snovém světě pro většinu lidí velice náročný úkol. Tedy alespoň v mém případě přechody mezi sny nejsou provázeny zvukovými efekty. Ve většině případů ani grafické rozhraní snů neobsahuje žádné bonusové vizuální efekty odlišující je od bdělé reality.

Z celkového pohledu na „Deníky“ vidím, že se Ondra nežene za přílišnou originalitou, novostí v přístupu k tématu, což je mi velmi sympatické, nicméně nejde ani o žádné veledílo, spíše dílčí krok na cestě při práci se snovou realitou a archivem samotným. Zároveň chápu jaká disciplína je potřebná ke každodennímu vedení snového deníku a jakákoli manifestace, například ve formě uměleckého díla je důležitá k pochopení vlastního duševního světa. To by z mého pohledu mohlo být inspirativním v pozici diváka této instalace. Nakolik je vidět několikaletá každodenní práce a je-li to vůbec důležité je otázkou k rozpravě.

Otázky k rozpravě: V případě získání lucidity v rámci snu, věnoval by ses umění, nebo jiné tvořivé činnosti?

Závěrečné hodnocení:

Práci doporučuji k obhajobě.

Návrh klasifikace:

C

Posudek vypracoval(a):

MgA. Petr Dočkal

Datum: 1.6. 2022